

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 22P/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224202117
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224202117.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. C.É., narodený XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - G. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom T. XX, XXX XX Q., a otec - neuvedený, v konaní na návrh navrhovateľov - starých rodičov zo strany matky: X. Š. C., narodený XX.X.XXXX, trvale pobytom T. XX, XXX XX Q., aktuálne bytom na adrese: L. XX, XXX XX Q. a 2. G. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom T. XX, XXX XX Q., aktuálne bytom na adrese: L. XX, XXX XX Q., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého sa maloleté dieťa - B.Á. C., narodený XX.XX.XXXX, zveruje do osobnej starostlivosti navrhovateľov - Š. C., narodený XX.XX.XXXX, trvale pobytom T. XX, XXX XX Q., aktuálne bytom na adrese: L.Á. XX, XXX XX Q. a G. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom T. XX, XXX XX Q., aktuálne bytom na adrese: L. XX, XXX XX Q., a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, ktorým je konanie vedené na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 22P/21/2024.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 03.07.2024, podaným toho istého dňa tunajšiemu súdu, žiadajú navrhovatelia súd, aby nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého sa maloletý B. C. zverí do ich osobnej starostlivosti.

2. Návrh navrhovateľa odôvodnili tým, že maloletý je ich vnuk. Matka maloletého sa aktuálne zdržiava na neznámom mieste a je hľadaná políciou pre výrobu omamných látok. Matka nikde nepracuje a neprispieva do domácnosti, otec sa o maloletého žiadnym spôsobom nezaujíma. Finančne starostlivosť o maloletého zabezpečujú navrhovatelia. Maloletý je na navrhovateľov zvyknutý, pretože žijú s ním v spoločnej domácnosti od malička. Navrhovatelia s maloletým majú vytvorený veľmi pekný vzťah. Je na nich citovo naviazaný. Matka zanedbala aj prihlásenie maloletého do predškolského zariadenia, preto žiadajú o čo najskoršie vyhovenie návrhu.

3. K návrhu boli pripojené tieto listinné dôkazy: rodný list maloletého B. C., narodeného XX.XX.XXXX.

4. Dňa 09.07.2024 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava doručil správu zo šetrenia. V tejto je uvedené, že na základe vykonaného šetrenia zo dňa 08.07.2024 bolo zistené, že maloletý, ako aj jeho brat (L. B., M.. XX.XX.XXXX) žijú spolu s navrhovateľmi v ubytovni, za ktorú platia 500,- € mesačne, ubytovanie je na požadovanej úrovni. Maloleté deti majú so starými rodičmi (navrhovateľmi) vytvorený dobrý vzťah. Matka deti navštevuje príležitostne, o ich výchovu a výživu sa nestará. Otec maloletých je so starými rodičmi iba v telefonickom kontakte a nemá vytvorené podmienky na to, aby sa o deti staral.

Maloleté deti majú v domácnosti starých rodičov vytvorené podmienky pre napĺňanie svojich potrieb a ich priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin.

5. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu bolo zistené, že na tunajšom súde je vedené konanie pod sp. zn. B5-50c/6/2023 o určenie otcovstva k maloletému, v ktorom súd dňa 10.07.2024 vyhlásil rozsudok, ktorým určil otcovstva k maloletému.

6. Ďalej bolo zistené, že na tunajšom súde je vedené pod sp. zn. 22P 21/2024 konanie na návrh starých rodičov o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, toto konanie nie je právoplatne skončené.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/ na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ účinný od 01.07.2016 pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

16. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 1 až 6 zákona č. 36/2005 Z. z. v platnom znení /ďalej len zákona o rodine/ (1) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého

dieťaťa alebo súrodeneц rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

18. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Zákonná formulácia § 367 CMP neupravuje konkrétne situácie, v ktorých môže súd pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia, t. j. môže k nemu pristúpiť v závislosti od konkrétnych okolností, pričom súd musí iba starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

19. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

20. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

21. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka nezabezpečuje starostlivosť o maloletého, tohto ponechala v starostlivosti starých rodičov. Z obsahu spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. B5-50Pc/6/2023 /o určenie otcovstva k mal. B. C./ súd zistil, že matka dlhodobo zanedbávala starostlivosť o svoje deti - nenavštevovala s nimi ich detskú lekárku, maloleté deti nezapísala na povinnú predškolskú prípravu a starostlivosť o deti prenechávala starým rodičom. Aktuálne je voči matke vedené trestné konanie, pre ktoré je na neznámom mieste. Otec maloletých detí žije striedavo u svojich dvoch sestier, nemá stabilnú prácu a nemá vytvorené podmienky na prevzatie starostlivosti o svoje deti, súhlasil s tým, aby túto vykonávali starí rodičia, s ktorými je v kontakte.. Z vykonaného šetrenia bolo zistené, že podmienky pre dieťa, v ktorých žije, sú vyhovujúce, navrhovatelia sa o ňu chcú starať a dokážu zabezpečiť riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloletého. Podľa registra obyvateľov bolo zistené, že navrhovatelia sú manželia, starí rodičia maloletých. Starý otec poberá invalidný dôchodok vo výške 246,30 € a stará matka je zamestnaná v spoločnosti U. XXXX, P. D.. G., majú zabezpečené bývanie,

ktoré je na požadovanej úrovni, dlhodobo vypomáhali matke v starostlivosti o obe jej deti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nezistil žiadne závary v starostlivosti navrhovateľov o maloleté deti.

22. Súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k jednoznačnému záveru, že v danom prípade bola preukázaná naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov a boli dané podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v požadovanom smere - teda zosúladiť faktický stav s právnym stavom, aby bola dočasne zastabilizovaná situácia maloletého dieťaťa a aby starí rodičia mohli začať vybavovať nevyhnutné úkony súvisiace s bežným životom maloletého, ktoré boli zo strany matke opomínané - súvisiace so zabezpečením zdravotnej starostlivosti a predškolskej dochádzky.

23. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, keďže zistil dôvodnosť podania tohto návrhu, naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi, keď mal preukázané, že je nevyhnutné riešiť situáciu maloletého dieťaťa. Matka nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, otec, ktorého otcovstvo bolo určené zatiaľ neprávoplatne rozhodnutím vyhláseným dňa 10.07.2024 v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. B5-50Pc/6/2023, nie je schopný aktuálne zabezpečiť vzhľadom na jeho osobné pomery (nestabilné bývanie i práca), pričom akceptuje, že osobnú starostlivosť o obe deti, ktoré pochádzajú z jeho vzťahu s matkou maloletého, zabezpečujú starí rodičia z jej strany. V danom prípade je jednoznačne v záujme dieťaťa, aby vyrastalo v prostredí, ktoré dobre pozná a na ktoré je zvyknuté, kde sa cíti bezpečne. Z obsahu spisového materiálu mal súd preukázané, že navrhovatelia majú predpoklady na to, že starostlivosť o maloleté dieťa budú vykonávať na požadovanej úrovni, že preňho vytvoria rodinné prostredie, v ktorom sa bude cítiť isto a bezpečne. Súd neobdržal žiadnu signalizáciu o tom, že by aktuálne v starostlivosti o maloleté dieťa boli závary alebo nedostatky. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, nakoľko takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa.

24. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva písomne, v piatich vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní /§ 62 ods. 1,2 CMP/.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 CMP.